

v telesi veliko hranivnih tvarin mat.ri jemlje. Za topel hlev je tudi skrbeti in 6—8 tednov pred porodom kaže kobilo odpredelati od druge živine. Zrak bodi v hlevu vedno čist in zdrav. To se doseže, ako na steljo trosimo gips, šoto, prst in druge tvarine, ki amonijak na se vlačijo. —

Štajersko čebelarско društvo ima dne 25. januarja v Gradci ob 9. uri dopoldne v gostilni „Florian“ svoj občni zbor. Dnevni red: 1. Govor g. Mayerja o vzrejevanji matic, 2. poročilo centralnega odbora, 3. poročilo o delovanju podružnic, 4. volitev predsednika, 5. poljubni nasveti. Sedanji predsednik je g. plem. Hempel pri Radgoni.

Dopisi.

Iz Konjic. (Celjanka in šolske razmere.) Celjanka je dva tukajšnjih učiteljev, koja kot izvrstna pedagoga slovita in koja se s politiko nikakor ne pečata, samo zaradi tega, ker sta Slovenca, hudo napadala ter lažnjive vesti po svetu raznašala. A kako se je Celjanka oziroma njeni pisar iz Konjic opekeli, kažejo zaporedni popravki, koje je v svoj listič sprejeti morala. Ako bi Celjanka si katero drugo osebo tukaj izbrala, bi pač pravo zadela.

Na tukajšnji ljudski šoli je namreč učiteljica E. Schubitz (Šubie) nameščena, koja slovenskega jezika nikakor zmožna ni, koja ni nikdar izpita iz slovenskega jezika delala in koja si v čast šteje, da ni iz slovensčine, ampak iz francoščine in zveličavne nemščine izpit napravila. Kako da je zamogel slavni deželni šolski svet tej osebi učiteljsko službo tukaj oddati, to mi ni razumljivo. Kaznovan je s tem le ubogi kmet, ki more k tej osebi svojo slovensko dečo v šolo pošiljati. Celjanka je tukajšnima učiteljema očitala, da se s politiko pečata. Kako bi še le javkala, ako bi ta dva učitelja tako, kakor omenjena učiteljica, katera črno-rudeče-zlati ovratnik (kravato) javno nosi, se z slovenskimi barvami svetu pokazala! Gotovo bi tedaj deželni šolski svet strogo disciplinarno proti njima postopal. In ko se je omenjeni učiteljici to očitalo in reklo, da se kaj tacega ne spodobi, je ona opazko napravila, da bo omenjeno kravato sedaj še le nalašč nosila. Radi bi jej to veselje pustili, ako bi se tako ne sejalo vže med šolsko mladino seme političnega prepira. Celjanka se dalje čudi, kako da se zamoreta višja razreda tukajšnje ljudske šole omenjenima učiteljema prepustiti? Koga le želi ona v višjih razredih videti? Menda učiteljico Schubitz? Saj je ta učiteljica vže veselje imela v tretjem razredu eden den podučevati. In glejte že drugi den je „zbolela“ ter odpusta prosila, koji se jej je tudi dovolil. Sploh pa

omenim, da ta učiteljica pogosto „zboli“. — Pozneje se ni več upala v tretjem razredu podučevati. — A ne samo tukaj imamo tako frajlico, ampak tudi Vitanje se sme z enako ponášati. Kakor sem slišal, ima učiteljica v Vitanji navado v učnih urah „Kmetkega prijatelja“ med šolsko mladino deliti. Ali se to spodobi, da učiteljica na ta način za liberalni nemškutarski listič agitira? Slednjič še omenim, da se tukaj kakor tudi v Vitanji jako živahno za nemški „Schulverein“ agitira. Nemškemu „Schulvereinu“ na korist prirejšajo veselice, ter se trudijo na vsaki način „Judeževih grošev“ nakupičiti in jih v tujo deželo pošiljati. Ali bi ne bilo veliko lepši omenjene groše za ubogo domačo šolsko mladino porabiti, koja mora po uro daleč v šolo hoditi ter celi dan stradati? Kje je tukaj človeko- in gostoljubnost?

Od Voglajne. (Kateri dekani priporočajo „lisjaka“?) „Kmetški prijatelj“ se ponáša s tem, da visoki duhovski gospodje, nekteri dehanti niso nikakor zadovoljni z „Gospodarjem“ ter priporočajo kmetom „Kmetkega prijatelja, videči, da nikakor ni tak „lisjak“, kakor ga poljubi imenovati gospod doktor v Mariboru. „Da pa je začela delovati vse slave vredna duhovščina z nami, slava ji! to bo kmetu gotovo pomagalo na trdne noge, in kmet je za dobrote vedno hvaležen“. Radovedni smo zvedeti, koliko dehantov priporoča celjskega lisjaka kmetom in kteri so tisti čudni dehanti. Imenuj jih: če te res podpirajo in priporočajo, se tudi gotovo ne bodo sramovali, če njihova imena objaviš. Dokler pa tega ne storiš, bomo trdili s vso pravico, da slepariš in zapeljuješ kmetški stan češ: duhovniki me podpirajo, toraj me smete že tudi vi kmetje naročevati in prebirati. Čuden patron, ta „kmetški prijatelj!“ Tvoja mati, „die Deutsche Wacht“ psuje v svoji stari in novi obleki duhovski stan in slovensko ljudstvo; a njeni sinko se obema prilizuje in sladka. „Prijatelj“ si kedaj slišal priliko o volkovih, ki prihajajo v ovčjih oblačilih? Nemo goče, da bi naši dehanti pitali tako divjo zverino.

Resnicoljub.

Od Slov. Bistrice. (Boleni kmetški prijatelj.) V št. 7 tega lista se bere, da naši prvaki poslanci nimajo iskric ljubezni do naroda in domovine, in da lastni blagor jim je čez vse: za se skrbeti in zakladov si nakupičiti. In da sploh teptajo vse človeške pravice. Človek se po delih pozna, koliko da velja, in koliko da ljubezni do naroda in domovine ima. Naši poslanci so časti vredni, in imajo tudi pravo ljubezen do nas. Oni so, ki so nam zoper oderuštvo znova postavili sklenoli, in zopet oni so, ki so nam priborili enakopravnost pri sodnijah, vsaj nekoliko. In zdaj nam bodo še pri šolah enakopravnost pridobili. Tukaj boleni kmetški prijatelj sam sebi zaušnico daje, ker

pravi, da nimajo ljubezni. Kdor kaj do-
stori za narod, ima gotovo pravo ljubezen do
njega, in ljubi v resnici. Nikakor nam ni bo-
leni kmetski prijatelj pridobil enakopravnost
pri sodnijah, ampak naši spoštovani g. poslanci.
Slovenci nismo več tako nevedni, da bi se dali
v en dan naprej zapeljati. Mi smo Slovenci in
ostanemo Slovenci. Podamo radi svojim sovraž-
nikom spravedljive roke, in želimo mir, pa da
bi svojo domovino izdajali, to pa uže ne. Ho-
čemo biti trdni, kakor skala, za vse naše na-
rodne pravice, in ne odstopimo ničesar od na-
ših pravic. Ljubimo med nami živoče poštene
pravične Nemce; jim tudi privošimo vse nji-
hove pravice, ktere že itak imajo. Vsakemu
se pa v bran postavimo, ki je zoper naše na-
rodne pravice.

Od Device Marije v puščavi. (Zado-
voljen hlapec.) Praznoval je na novega leta
dan pri sv. Lovrenci v puščavi hlapec 25let-
nico svojega bivanja pri enem tržani, pač redka
prikazen. Tak hlapec zasluži, da ga svetu na-
znanim! Povedati pa morem tudi o drugem
hlapci. Ta je rekel nekemu možu: nasvetujte
mi prav dobro službo. Mož reče, kaj ali ne bo-
deš več tukaj ostal? Hlapec: tukaj sem dve leti,
se mi je že prevolilo! Poznam pa dobro tega
posestnika. Mož je brez vse graje, a vendar
hlapec neče pri njem ostati. Kmet mu je pre-
skrben in prezvest katoličan. To slabemu hlapcu
ni po volji. To je obžalovati. Na dalje bi tre-
balo, da bi naši deželni poslanci skoro prena-
redili poselki red. Dokler imamo nezvestih služ-
nikov, moramo iti pod zlo. Niso samo visoke
dače krive kmečkega propada, ampak tudi slabi
posli. Imel bi še veliko povedati pa dopis bi
bil za enkrat predolg. Ako uredniku drago,
pošljem drugikrat več. Prosimo! Ured.

Iz Celja. (Govor dr. Vošnjakov.) III.
Z zvijačo in hinavščino skušajo motiti naše slo-
vensko ljudstvo tisti časnikarski pisaci, ki se
sedaj hlinijo za „kmetske prijatelje“, ki so pa z
dušo in telesom udani oni nemško-liberalni
stranki, katera je skozi dvajset let svojega vla-
danja delala na pogubo in propad kmetskega
ljudstva in katera še sedaj povsod zapreke
stavi konservativno-narodni večini državnega
zboru, kedar hoče kmetom na korist kaj ukre-
niti. Kje pa so bili tačas kmetski prijatelji, ko
se nikdo ni brigal za slovenskega kmeta, ka-
kor k večjemu duhovniki, ki so zanjga pisali
knjige v njem razumljivem jeziku in ga pou-
čevali, da ni taval popolnem v temi in neved-
nosti? Kdo je ustanovil družbo sv. Mohora,
kdo je ljudstvu podajal knjige in časopise, kdo
ga je vabil v čitalnice in bralna društva, kdo
je z velikim trudom v svet poslal „Slov. Go-
spodarja“ in, ko so kmetje vsled liberalnega
gospodarstva prišli v najhujše denarne stiske
in oderuhom v roke, kdo je napravil posojilnice

in resni pogina že marsikaterega kmetskega
gospodarja? In še dandanes: kje so pa tisti
kmetski prijatelji, kedar se napravijo za kmete
koristne društva, sadjerejsko, hmeljarsko i. l.,
kedar se odprejo nove posojilnice, kedar se ra-
pošilja na sto tisoče poučljivih in pobožnih
knjig mej slovensko kmetsko ljudstvo? V ka-
kem zakotnem lističi psovati in obrekovati na-
rodne može in duhovnike je lahko, dasi malo
pošteno, a težje je, dasi koristneje in poštenje,
skozi leta in leta ljudstvo poučevati, vzbujati
ga in opozarjati na njegove pravice ter, koli-
kor se da, mu dejansko pomagati. In besede
narodnih mož pri slovenskem narodu niso padle
na nerodovitna tla. Narodna zavest se pa hvala
Bogu čem dalje, tem krepkeje razvija, in več
kot 500 prošelj slovenskih občin je došlo dr-
žavnemu zboru za popolno ravnopravnost slo-
venskega jezika v šolah in uradih. Državni
zbor je že l. 1880 naložil vladi, naj za Slo-
vence uvede slovenski učni jezik na gimnazijah
v slovenskih pokrajinah in na učiteljskih v
Ljubljani in Mariboru. Na Kranjskem je vlada
se po tem sklepu ravnala in tam so letos za
Slovence že tri slovenske gimnazije: v Ljub-
ljani, v Kranji in Rudolfovem. Na Štajerskem
se dozda še nič ni spremenilo, pa se bode mo-
ralo kaj storiti in v to bode gotovo silila ve-
čina državnega zboru, ki je Slovincem prijazna.
Tudi sodnijam se je ukazalo, da morajo s slo-
venskimi strankami slovenski uradovati. Ako
tega ne storé, greše proti vladnim ukazom, proti
državnim temeljnim postavam in celó proti volji
našega presvitlega cesarja, (gromoviti slava-
in živioklici cesarju se razlegajo po dvorani),
kateri vse svoje narode z jednako ljubeznijo
ljubi in vsem želi biti jednako pravičen. Jutri
preteče šest sto let, odkar so Slovenci zdru-
ženi z Avstrijo pod žezlom presvitle naše ce-
sarske rodovine. Slovenci bodo ta dan s tem
večjo radostjo praznovali, ker se bodo spomi-
njali mnogih dobrot, ki so jih uživali in zlasti
ker vedó da presvitli cesar, slavnih pradedov
preslavni sin, spoštuje njihovo narodnost in z
očetovsko ljubeznijo skrbi za svoje Slovence.
(Živio naš presvitli cesar! Živela cesarska rod-
bina! Živio cesarjevič!) Slovenski narod je
skozi šest sto let zvesto stal pri Avstriji in
pri cesarski hiši, on se nikdar ni spuntal proti
svojim vladarjem, pa se tudi ne bode. (Nikdar!
Živela Avstrija!) Slovenci smemo tedaj zaup-
ljivo gledati v prihodnost, kajti vlada nam
je prijazna, državni zbor nam želi dobro in sam
presvitli cesar, priznavši neomahljivo zvestobo
svojih Slovencev, kaže nam v vsaki priliki svojo
ljubav in milost. Mi sami pa tudi ne smemo
rok križem držati, temuč pokazati nam je o
vsaki priliki, da se zavemo svoje narodnosti,
biti nam je složnim, delavnim, zmernim in varč-
nim. Le tako pripravimo svojim otrokom lepše

dneve, kakor smo jih mi doživeli. — Po končanem govoru g. dr. Vošnjaka, kateremu sledé navdušeni živioklici, se kmetški posestnik Isidor Selič iz Pečovja v imenu kmetških volilcev zahvaljuje g. dr. Vošnjaku za njegov poučljivi govor in mu izreče popolno zaupanje in zahvalo volilcev za njegovo vstrajno delovanje v prid slovenskih kmetov in Slovencev sploh. (Splošno pritrenje.)

Iz Vitanja. (Šola, kmetški prijatelj.) Ob novem letu zamoremo tudi mi iz našega zanimivega kraja svetu naznaniti, da v preteklem letu nismo spali, ampak delali, in dodelali novo šolsko poslopje; res lepo poslopje vsaj za videti. Stalo je tudi ne malo denarjev; pa ker je veliko stalo, upali smo, da bo tudi obilen sad prineslo. Upanje naše se je spremenilo v strah, ko smo zvedeli, da med šolske otroke hodi „lisjak“. In kamor lisjak pride, navadno ne koristi, ampak če ravno ničesar odnesti ne more, vsaj svojo dlako trosi. Mi bi radi oblasti, ktere imajo nad šolo bedeti, vprašali, jeli prav, da otroci časnike, kteri niso za otroke pisani, v roke dobivajo. Jeli koristno nežnim srcem otroškim, če tako otroci berejo o prepirih, umorih, samomorih, tatvinah in o rečeh, kterih nočemo več naštevati, kaj? Ko bi vedeli starši, kak strup so taka berila mlademu srcu za prihodnje življenje, bi jim se pač morali otroci v srce usmiliti. — Tožbo zoper to postopanje smo vložili. Bog daj na korist mladeži.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rudolt je na vratni bolezní zbolel in potovanje meseca februarja v južne kraje namenjeno odložil. — Za Koroško vsled povodnji zadeto je ministerstvo dovolilo 128.000 fl. podpore; — V gospodsko zbornico pozvanih je 5 novih gospodov: grof Grünne, Čedik, Reinelt, baron Risenfels in grof Panovski, večjidel sami konservativci ali vsaj prijatelji vladini; nemški liberalci pa samo sline cedijo in se jezijo. — Državni zbor je zopet skupaj, dalmatinski poslanci niso hoteli več vstopiti ker je fml. Jovanovič nemško namesto hrvatskega uradovanje zaukazal. Ko je minister grof Taaffe to izvedel, uničil je on in minister Pražak neopravičeni ukaz Jovanovičev, uradni jezik v Dalmaciji je zopet slovansko-hrvatski, kar zopet nemške liberalce (Tagespošto) strašno grize. — Čehi dobijo uže jeseni medicinsko fakulteto na svojem vseučilišču v Pragi, prihodnim českim doktorjem zdravilstva se bode torej kmalu vse razglagalo v maternem jeziku českem. Velik uspeh. — Minister finančni vitez plem. Dunajevski je državnemu zboru predložil 4 postavbe, ki bodo davek pridobinski (Erwerbsteuer) za 7 milijonov zni-

žale, a davek od denarja naloženega v raznih rentah itd. pomnožile za 11 mil. (do 13 mil.), dalje dohodninski davek za 3 milijone. Tako bodo davkarska bremena ubožnejšim ljudem znatno polajšana, a premožnejši in sploh denarna gospoda pa bode morala več plačevati, sedaj plačuje malo ali nič od časih prav velikih dohodkov. Tako je prav, državi treba penez, a ti se naj jemljejo tam, kder so. — Župani ljubljanske okolice so sklenoli slovenski uradovati glavarstva pa prositi, da od inod prišedša pisma nemška, italijanska itd. prestavijo in torej poslovenjena dopošljejo srenjam. Tudi so sklenoli vse občinske napise in table nemške odpraviti in jih zameniti s slovenskimi! To je velevažen sklep, ki bode kedaj tudi drugod posnemovan.

Vnanje države. Princ Napoleon, stričnik cesarja Napoleona III., je v Parizi dal oklic pribiti, v katerem pravi, da republikanci Francosko spravljajo na nič ter da naj njega izvolijo v cesarja, kajti on je pravi dedič Napoleonske dedščine. Republikanska vlada pa je dala oklice s sten strgati in princa Napoleona zapreti. — Angleški minister Gladstone, belgijski kralj Leopold in švedska kraljica so zboleli. — Nemški poslanec Windhorst nasvetuje, naj se izgnani škofje pokličejo domov pa Bismark se dela, kakor da bi tega ne čul. — Ruski car prebiva zopet v Petrogradu. V mestu Berdičev se je cirkus, kder ljudje in konji igraje se dirjajo, po nesreči užgal: zgorelo je več kakor 300 ljudij, večjidel Judje. — Iz Italije so poročali, da je nekdo kralja hotel ubiti pa ni bilo res. — V Rumelijo hočejo baje turški roparji vdreti, za njimi pa najbržej turška vojska; turški namestnik Aleko-paša se je sprl z ruskimi oficirji v rumeljske vojski. Čudne reči poročajo iz Carigrada; turški sultan ima okolo 300 bab, zvečinoma so Čerkesinje, nedavno je pa teh mnogo nagnal in si drugih vzel, bržčas sorodniki izgnanih Čerkesinj pa so orožani vlomili v palačo, da bi sultana zaklali; toda pred zadnjo hišo trčijo na stražo, na Albance, ki jih postrelijo ali vjamejo in tako sultana rešijo. — Veseli glasi dohajajo enkrat iz Rusije; uže od l. 1864 v prognanstvu živoči nadškof Fialkovski prejel je od carja veliki red ali orden Aleksandra Nevskija; to kaže, da je ruska vlada res mir sklenola s papežem, da toraj preneha preganjanje katoličanov in tudi Poljakom se utegne boljše goditi. Bog daj!

Za poduk in kratek čas.

Ženitvanski obredi.

(V okolici Slovensko-bistriški.)

II. Ko svatje pridejo iz cerkve, gredó po navadi najrajši v kako oštarijo ali gostilnico